

Članek predložila Maria Rugina, ICEMENERG, Romunija

Zeleni certifikati – podporni mehanizem za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov

Sistem zelenih certifikatov predstavlja podporni mehanizem, zasnovan za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov. Cilj mehanizma je spodbujanje zanimanja investitorjev za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. Sistem za pospeševanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov velja za električno energijo, pridobljeno s:

- hidroenergijo, ki se uporablja v elektrarnah z vhodno močjo, manjšo od 10 MW;
- vetrno energijo;
- sončno energijo;
- geotermalno energijo;
- biomaso;
- biotekočinami;
- deponijskim plinom;
- plinom, ki nastaja pri fermentaciji blata iz uporabljene vode v čistilnih napravah.

Stopnje nacionalnih ciljev Romunije glede deleža električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, v okviru končne skupne porabe električne energije do leta 2010, 2015 in 2020 znašajo 33 %, 35 % in 38 %.

Proizvajalci električne energije iz obnovljivih virov imajo korist od teh podpornih mehanizmov.

Sistem združuje obvezne kvote v okviru poslovanja z zelenimi certifikati.

Kakšne so obvezne kvote?

Vsak dobavitelj električne energije mora dokazati, da je bil določeni delež električne energije, ki jo je dobavil, pridobljen iz obnovljivih virov. Delež ustrezne količine v okviru skupne količine električne energije, ki jo dobavi določen dobavitelj, je zakonsko določen in je enak za vse dobavitelje. Delež za Romunijo je naveden v preglednici na desni strani:

Leto	Delež (%)
2010	8,3
2011	10
2012	12
2013	14
2014	15
2015	16
2016	17
2017	18
2018	19
2019	19,5
2020	20

Kaj so zeleni certifikati?

Zeleni certifikati so dokumenti v elektronski obliki, ki jih izda omrežni operater. V primeru Romunije je to nacionalna družba TRANSELECTRICA.

Vsak proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov prejme določeno število zelenih certifikatov, ki je sorazmerno z električno energijo, dobavljeno sistemu.

Proizvajalci električne energije iz obnovljivih virov izrazito trgujejo s proizvedeno električno energijo in zelenimi certifikati. Z zelenimi certifikati se trguje na trgu zelenih certifikatov, ki ga organizira specializirani upravljavec OPCOM v Romuniji. V obdobju od leta 2008 do 2015 bo vrednost zelenih certifikatov znašala med najmanjšo tržno vrednostjo evra 27/certifikat in največjo vrednostjo evra 55/certifikat.

Kdo prejme zelene certifikate?

Proizvajalca električne energije iz obnovljivih virov mora odobriti nacionalni zakonodajni organ za energijo (ANRE) skladno s pogoji akreditacijskega zakonodajnega okvira (Akreditacijska uredba), da bo imel koristi od sistema za pospeševanje na osnovi zelenega certifikata.

Koliko zelenih certifikatov prejmejo proizvajalci električne energije iz obnovljivih virov?

Število zelenih certifikatov je zakonsko določeno. Trenutno se v Romuniji število certifikatov spreminja na naslednji način:

- a) v primeru hidroelektrarn z vhodno močjo, manjšo od 10 MW, tri zelene certifikate za vsako 1 MWh, ki jo proizvedejo in dobavijo nove hidroelektrarne, ali dva zelena certifikata za vsako 1 MWh, ki jo proizvedejo in dobavijo rekonstruirane hidroelektrarne;
- b) v primeru hidroelektrarn z vhodno močjo, manjšo od 10 MW, ki pa ne ustrezajo pogojem pod točko a), en zelen certifikat za vsaki 2 MWh;
- c) dva zelena certifikata do 2017 in en zelen certifikat od 2018 za vsako 1 MWh, ki jo proizvedejo in dobavijo proizvajalci električne energije iz vetrne energije;
- d) dva zelena certifikata za vsako 1 MWh, ki jo proizvedejo in dobavijo proizvajalci električne energije iz geotermalne energije, biomase in biotekočin ter bioplina;
- e) en zelen certifikat za vsako 1 MWh, ki jo proizvedejo in dobavijo proizvajalci električne energije iz deponijskega plina in plina, ki nastaja pri fermentaciji blata iz uporabljene vode čistilnih naprav;
- f) šest zelenih certifikatov za vsako 1 MWh, ki jo proizvedejo in dobavijo proizvajalci električne energije iz sončne energije.

Električna energija, ki jo proizvajajo elektrarne, ki uporabljajo obnovljive vire in so povezane z izoliranimi električnimi sistemi, ima prav tako korist od zakonsko urejenega sistema za pospeševanje.

Proizvajalci za električno energijo, ki jo proizvajajo kogeneracijske elektrarne/enote, ki uporabljajo geotermalno energijo, biomaso, biotekočine, bioplin, deponijski plin in plin, ki nastaja pri fermentaciji blata, ki je s strani ANRE razvrščena kot visoko učinkovita, proizvajalci prejmejo en dodatni zeleni certifikat za vsako proizvedeno in dobavljeno MWh.

Proizvajalci za električno energijo, ki jo proizvajajo elektrarne iz biomase iz energijskih poljščin, prejmejo en dodatni zeleni certifikat za vsako proizvedeno in dobavljeno MWh.

Kdo prodaja zelene certifikate?

Zelene certifikate prodajajo proizvajalci električne energije iz obnovljivih virov.

Kdo kupuje zelene certifikate in kako se določi obveznost pridobivanja zelenih certifikatov?

Količina električne energije, za katero se določi obveznost pridobivanja zelenih certifikatov, vključuje:

- a) električno energijo, ki jo dobavitelji prodajajo za lastno uporabo in za nadaljnjo prodajo končnim potrošnikom;
- b) električno energijo, ki jo proizvajalec uporablja za lastno uporabo, ki izključuje lastno uporabo za tehnološke namene;
- c) električno energijo, ki jo proizvajalec uporablja za dobavo energije potrošnikom, ki so prek neposrednih linij povezani z elektrarno.

Kdo preverja, ali so obvezne kvote izpolnjene ali ne?

Nacionalni organ ANRE vsako leto do 15. aprila določi stopnjo posamezne letne kvote za pridobitev zelenih certifikatov za vsakega dobavitelja in vsakega proizvajalca, ki mora pridobiti zelene certifikate, za predhodno leto na osnovi informacij, ki zadevajo število pridobljenih zelenih certifikatov in električne energije, porabljene/dobavljene za uporabo.

Kakšne so posledice za dobavitelje, ki ne upoštevajo svojih dolžnosti?

Dobavitelji in proizvajalci, ki ne dosežejo letne obvezne kvote, morajo plačati znesek, ki je enak vrednosti nepridobljenih zelenih certifikatov, okoljskemu skladu v višini 110 evrov za vsak nepridobljen certifikat.

Literatura

Romunski zakon 220/2008 o vzpostavitvi sistema za pospeševanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov

Romunski zakon 139/2010 za spremembo in dopolnitev Zakona 220/2008

Izredni odlok št. 88/2011 za spremembo in dopolnitev Zakona 220/2008